

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

ANTONIO TIZZANO

3 päivänä heinäkuuta 2003¹

1. Finanzgericht Düsseldorf on 19.12.2001 tekemällään päätöksellä esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen asetuksen N:o 536/93² (jäljempänä asetus N:o 536/93) 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1001/98³ (jäljempänä asetus N:o 1001/98), pätevydestä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy yhteisöjen tuomioistuimelta erityisesti, onko seuraamus, joka tämän säännöksen mukaan määrätään, jos ostajat ilmoittavat tuottajien niille toimittamia maitomääriä koskevat tiedot myöhässä, suhteellisuusperiaatteen vastainen.

käyttöön maidon lisämaksua koskevan järjestelmän.⁴ Tämän järjestelmän mukaan jokaiselle jäsenvaltiolle osoitetaan vuosittain taattu kokonaiskiintiö maitoa, jonka jäsenvaltio jakaa tilakohtaisiin kiintiöihin kutakin tuottajaa varten. Aina kun tuottaja myy hänelle osoitettua kiintiötä suuremman maitomäärän, hänen on maksettava kiintiön ylittävästä määrästä niin sanottu lisämaksu.

3. Kyseiseen maksuun 1.4.1993 lähtien sovellettavista säännöistä on säädetty neuvoston asetuksessa N:o 3950/92⁵ (jäljempänä asetus N:o 3950/92). Tässä asetuksessa on lisämaksun maksamisessa tapahtuvien viiveiden välttämiseksi säädetty, että maidon ostajien on maksettava se.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

2. On tunnettua, että maitoalan liikatuotannon lisääntyessä vuonna 1984 Euroopan yhteisö otti maito- ja maitotuotealan yhteisen markkinajärjestelyn yhteydessä

4. Asetuksen N:o 3950/92 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa nimittäin säädetään seuraavaa:

”Toimitusten osalta maksuvelvollinen ostaja maksaa jäsenvaltion toimivaltaiselle

1 — Alkuperäinen kieli: italia.

2 — Maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annettu komission asetus (ETY) N:o 536/93 (EYVL L 57, s. 12).

3 — Maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen (ETY) N:o 536/93 muuttamisesta 13 päivänä toukokuuta 1998 annettu komission asetus (EY) N:o 1001/98 (EYVL L 142, s. 22).

4 — Maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 804/68 muuttamisesta 31 päivänä maaliskuuta 1984 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 856/84 (EYVL L 90, s. 10).

5 — Maito- ja maitotuotealan lisämaksusta 28 päivänä joulukuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3950/92 (EYVL L 405, s. 1).

toimielimelle ennen määritettävää päivää ja määritettäviä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen maksettavan summan, jonka hän pidättää lisämaksun velkaa oleville tuottajille maksetusta hinnasta, tai perii sen muulla sopivalla tavalla.”

5. Asetuksen N:o 3950/92 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Lisämaksun katsotaan kuuluvan maatalousmarkkinoiden tasapainottamiseen tarkoitettuihin interventioihin ja se käytetään maitoalan kulujen rahoittamiseen.”

6. Asetuksen N:o 3950/92 11 artiklan mukaan on komission tehtävä antaa yksityiskohtaiset säännöt tämän asetuksen soveltamisesta. Komissio on tässä tarkoituksessa antanut asetuksen N:o 536/93.

7. Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Ennen kunkin vuoden 1 päivää syyskuuta lisämaksun velkaa oleva ostaja maksaa toimivaltaiselle toimielimelle maksettavan summan jäsenvaltion määrittämiä yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen. — — ”

8. Tämän summan laskemisen mahdollistamiseksi kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädettiin sen alkuperäisessä muodossa seuraavaa:

”Ennen?⁶ kunkin vuoden 15 päivää toukokuuta ostaja antaa jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tiedoksi jokaiselle tuottajalle laaditun tiliselvityksen tai tarvittaessa jäsenvaltion päätöksen mukaisesti kokonaismäärän, 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarkistetun määrän ja sellaisen maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen keskimääräisen rasvapitoisuuden, jonka tuottajat ovat hänelle toimittaneet, sekä tilakohtaisten viitemäärien summan ja sen edustavan keskimääräisen rasvapitoisuuden, joka näillä tuottajilla on käytettävissä.

Jos määräaikaa ei noudateta, ostajan on maksettava sakkoa, jonka suuruus on sama kuin se lisämaksu, joka peritään tuottajan hänelle toimittaman maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrien 0,1 prosentin ylityksestä. Tämä sakko voi olla enintään 20 000 ecua.”

9. Tämän kohdan toinen alakohta on kuitenkin korvattu asetuksen N:o 1001/98 1 artiklalla, jossa säädetään seuraavaa:

6 — Maito- ja maitotuotealan lisämaksusta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3950/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä heinäkuuta 2001 annettu komission asetus (EY) N:o 1392/2001 (EYVL L 187, s. 19).

”Jos määräaika ei noudateta, ostajan on maksettava sakkoa seuraavasti:

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot toimitetaan ennen 1 päivää kesäkuuta, sakko on sen maksettavan määrän suuruinen, joka peritään, kun tuottajien ostajalle toimittama maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä ylittyy 0,1 prosenttia. Tällaisen sakon määrä ei saa olla pienempi kuin 500 ecua eikä suurempi kuin 20 000 ecua

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot toimitetaan 31 päivän toukokuuta jälkeen, mutta ennen 16 päivää kesäkuuta, sakko on sen maksettavan määrän suuruinen, joka peritään, kun tuottajien ostajalle toimittama maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä ylittyy 0,2 prosenttia. Tällaisen sakon määrä ei saa olla pienempi kuin 1 000 ecua eikä suurempi kuin 40 000 ecua

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot toimitetaan 15 päivän kesäkuuta jälkeen, mutta ennen 1 päivää heinäkuuta, sakko on sen maksettavan määrän suuruinen, joka peritään, kun tuottajien ostajalle toimittama maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä ylittyy 0,3 prosenttia. Tällaisen sakon määrä ei saa olla pienempi kuin 1 500 ecua eikä suurempi kuin 60 000 ecua

— jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei toimiteta ennen 1 päivää heinäkuuta, sakko on kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettu määrä[,] johon on lisätty kolme prosenttia jokaista viivästyspäivää kohti 1 päivästä heinäkuuta alkaen. Tällaisen sakon määrä ei saa olla suurempi kuin 100 000 ecua.

Jos ostajalle toimitettu maidon tai maitomäärää vastaavan tuotteen määrä on alle 100 000 kilogrammaa kahdentoista kuukauden aikana, kolmessa ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuja vähimmäismääriä alennetaan kuitenkin ensimmäisen luetelmakohdan osalta 100 ecua, toisen luetelmakohdan osalta 200 ecua ja kolmannen luetelmakohdan osalta 300 ecua.”

10. Asetus N:o 536/93 on 31.3.2002 lukien kumottu asetuksella (EY) N:o 1392/2001 (jäljempänä asetus N:o 1392/2001).

11. Viimeksi mainitun asetuksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”— —

2. Ennen?⁷ kunkin vuoden 15 päivää toukokuuta ostaja toimittaa jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tuottajan tiliselvityksen, josta käy ilmi ainakin ostajalle toimitetun maidon kokonaismäärä ja sen rasvapitoisuuden keskiarvo ja/tai maitoekvivalenttina ilmaistu toimitusten määrä sekä tarvittaessa jäsenvaltion päätöksen mukaisesti kunkin tuottajan viitemäärä ja tuottajakohtainen ominainen rasvapitoisuus, 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti oikaistu määrä, tilakohtaisten viitemäärien ja oikaistujen määrien summa sekä kyseisten tuottajien tuotannon ominaisen rasvapitoisuuden keskiarvo.

Ostajan on tarvittaessa ilmoitettava, että se ei ole saanut toimituksia kuluvana kautena.

3. Toimivaltaisen viranomaisen asianmukaisesti toteamaa ylivoimaista estettä lukuun ottamatta siinä tapauksessa, että ostaja ei noudata 2 kohdassa tarkoitettua määräaika, ostajalle lankeaa maksettavaksi määrä, joka on maksettava viivästyspäivää kohti silloin, kun tuottajien ostajalle toimittama maidon määrä ja maitoekvivalenttina ilmaistava määrä ylitetään 0,01 prosenttia. Jos näitä määriä ei tiedetä, koska ilmoitusta ei ole annettu, toimivaltainen viranomainen voi arvioida määrät. Tämä määrä ei saa olla pienempi kuin 100 euroa eikä suurempi kuin 100 000 euroa.

4. Jos ilmoitusta ei ole tehty ennen 1 päivää heinäkuuta, 13 artiklan 3 kohdan seuraamuksia sovelletaan sen jälkeen, kun jäsenvaltion tekemää virallista ilmoitusta seurannut 30 päivän määräaika on päättynyt, saman artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa säädettyjä tapauksia lukuun ottamatta. Tämän artiklan 3 kohtaa sovelletaan virallista ilmoitusta seuraavana määräaikana.”

12. Asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95⁸ (jäljempänä asetus N:o 2988/95) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseksi annetaan yleinen säännöstö yhteisön oikeuteen kohdistuvia väärinkäytöksiä [koskevista] yhtenäisistä tarkastuksista sekä hallinnollisista toimenpiteistä ja seuraamuksista.

2. Väärinkäytösten tunnusmerkit toteuttaa jokainen yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen rikkominen, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko yhteisöjen yleiselle talousarviolle tai yhteisöjen hoidossa oleville talousarvioille, joko suoraan yhteisöjen puolesta kannettujen omien varojen vähenemisen tai lakkaamisen taikka perusteettoman menon takia.”

7 — ? — Asetuksen N:o 1392/2001 italiansielistä versiota, jonka aikaisemmassa versiossa on käytetty virheellistä ilmaisua ”entro il”, on tältä osin oikaistu (EYVL L 133, s. 43).

8 — Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 (EYVL L 312, s. 1).

13. Asetuksen N:o 2988/95 2 artiklan 2 kohdassa säädetään vielä seuraavaa:

”Hallinnollista seuraamusta ei voi määrätä, jos seuraamuksesta ei ole ennen väärinkäyttöä säädetty yhteisön säännöksellä. Jos yhteisön säännöstöihin sisältyviä hallinnollisia seuraamuksia koskevia säännöksiä muutetaan myöhemmin, sovelletaan lievempiä määräyksiä takautuvasti.”

II Tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymys

14. Hauptzollamt Bochum (Bochumin tulitoimipaikka; jäljempänä Hauptzollamt), jonka tehtäviä hoitaa 1.1.2002 lähtien Hauptzollamt Dortmund, kehotti 10.4.2000 päivätyllä kirjeellään Privat-Molkerei Borgmann GmbH & Co. KG:tä (jäljempänä Borgmann) esittämään 14.5.2000 mennessä asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ja Milch-Garantiemengen-Verordnungin (asetus maidon takuumääristä) 11 §:n 3 momentin mukaisen ilmoituksen kaudelta 1999/2000 ja muistutti, että ilmoitetun määräajan ylittäminen johtaisi sakon määräämiseen.

15. Ilmoitus, joka oli lähetetty 11.5.2000, saapui Hauptzollamtille kuitenkin vasta 16.5.2000.

16. Ilmoituksen myöhästymisen vuoksi Hauptzollamt määräsi 29.5.2000 tekemälään päätöksellä asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1001/98, perusteella Borgmannille sakon, jonka määrä oli 39 311,60 Saksan markkaa (DEM) (20 000 ecua)⁹ eli tässä artiklassa tämältyypisestä myöhästymisestä säädetyn seuraamuksen enimmäismäärä.

17. Koska päätöksestä tehty oikaisuvaatimus hylättiin, Borgmann valitti 13.7.2001 päätöksestä Finanzgericht Düsseldorfin. Koska Finanzgericht Düsseldorf oli epävarma edellä mainitun säännöksen pätevyydestä, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko 9.3.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan, sellaisena kuin se on muutettuna 13.5.1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1001/98, mukainen sakkojärjestelmä suhteellisuusperiaatteen vastainen tapauksissa, joissa on kysymys ainoastaan vähäisestä määräajan ylityksestä, joka ei kaiken lisäksi ole tuottamuksellinen?”

⁹ — Muuntokurssi: 1,95583.

III Menettely yhteisöjen tuomioistuimessa

18. Kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet Borgmann, Ranskan hallitus ja komissio. Pääasian valittaja ja komissio ovat lisäksi osallistuneet 9.4.2002 pidettyyn istuntoon.

IV Oikeudellinen arviointi

A Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamukset

19. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma siitä, onko asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1001/98, säädetty seuraamus suhteellisuusperiaatteen mukainen.

20. Aluksi se muistuttaa tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ja erityisesti asiassa *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen* 6.7.2000 annetusta tuomiosta¹⁰ ilmenee, että silloin, kun arvioidaan, onko jokin seuraamus suhteellisuusperiaatteen mukainen, on tutkittava, ettei seuraamuksella ”ylitetä — — s[itä], mikä on tarkoituksenmukaista ja tarpeellista loukatulla säännöstellä tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi”, ja erityisesti,

että seuraamus ”vastaa — — tämän päämäärän tärkeyttä — — ja — — että aiheutuvat haitat eivät ole liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden”.¹¹ Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan alkuperäiseen versioon sisältynyt seuraamussäännöstö on edellä mainitussa asiassa annetussa tuomiossa kumottu juuri sen vuoksi, ettei se täyttänyt näitä edellytyksiä.

21. Vaikka tämän artiklan alkuperäistä versiota on sittemmin muutettu asetuksella N:o 1001/98, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsityksen mukaan seuraamusjärjestelmä on myös muutetussa muodossaan suhteellisuusperiaatteen vastainen.

22. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että muutetun järjestelmän perusteella on nimittäin mahdollista määrätä enintään 20 000 euron suuruinen sakko mistä tahansa myöhästymisestä, joka tapahtuu 14.5. olevan määräpäivän jälkeen ajanjaksona 15.5–31.5., ja tällainen sakko voidaan siis määrätä myös tapauksissa, joissa viivästys on vähäinen, kuten nyt esillä olevassa asiassa. Koska asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan säännöstellä kuitenkin pyritään varmistamaan, ettei ilmoituksen myöhästymisen vaikutta hallinnolliseen menettelyyn, jonka tarkoituksena on, että lisämaksut maksettaisiin ennen 1. päivää syyskuuta, seuraamuksen, joka voidaan määrätä, olisi oltava oikeassa suhteessa viivästyksen suuruuteen. Asetuksen N:o 1392/2001 5 artiklan 3 kohdassa,

10 — Asia C-356/97 (Kok. 2000, s. I-5461).

11 — Em. asia *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*, tuomion 35 ja 36 kohta.

jolla on korvattu asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan mukainen seuraamus-säännöstö, nimittäin nykyään säädetään juuri tämänsuuntaisesti.

23. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan kyseessä oleva säännöstö on suhteeton myös muilta osin. Se on suhteeton ensinnäkin sen vuoksi, että sen mukaan seuraamuksen määrä riippuu ostajalle toimitetuista maitomääristä eikä niiden lisämaksujen määrästä, joita ostaja mahdollisesti joutuu maksamaan, joten seuraamus voidaan määrätä, vaikka ostaja ei olisi velvollinen maksamaan lisämaksua.

24. Toiseksi säännöstö ei mahdollista sen arvioimista, vaikuttaako ilmoituksen myöhästymisen todella hallinnolliseen menettelyyn, jolla pyritään varmistamaan, että lisämaksu maksetaan kunakin vuonna ennen 1. päivää syyskuuta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että esimerkiksi nyt esillä olevassa asiassa valittajan koko asiakirja-aineisto oli käytettävissä jo 16.5.2000. Tämän vuoksi vaikuttaa siltä, ettei kyseiselle menettelylle ole aiheutettu mitään haittaa.

25. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lopuksi, että riidanalainen säännöstö on ristiriidassa suhteellisuusperiaatteen kanssa, siltä osin kuin sen mukainen seuraamus voidaan määrätä siitä riippumatta, onko ostajan käyttäytyminen tuottamuksellista, ja silloinkin, kun kyse on ylivoimaisesta esteestä.

26. Nyt esillä olevassa asiassa viivästys ei nimittäin ole johtunut Borgsmannista vaan epätavanomaisista ja ennalta arvaamattomista seikoista. Borgsmann nimittäin oli lähettänyt ilmoituksen niin paljon ennen 15. päivää toukokuuta, että voidaan katsoa, että se olisi postin toimiessa tavanomaisesti saapunut perille ennen mainittua päivämäärää.

27. Koska ylivoimainen este on mainittu vapauttamisperusteena vain asetuksen N:o 1392/2001 5 artiklan 3 kohdassa, joka on tullut voimaan pääasian tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen, Borgsmann ei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan voi vastuusta vapautuaakseen vedota tällaisiin seikkoihin.

B Tiivistelmä asiassa esitetystä lausumista

28. Borgsmann yhtyy edellä esitettyihin Finanzgericht Düsseldorfin toteamuksiin. Borgsmann toteaa erityisesti, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklassa edellytettyjen tietojen toimittamisessa tapahtunutta viivästyä ei nyt esillä olevassa asiassa voida lukea sen syyksi, koska ilmoitus oli jätetty postitoimistoon ennen määräajan päättymistä, ja sen olisi tavanomaisissa olosuhteissa pitänyt saapua perille ennen 15. päivää toukokuuta. Johtuu yksinomaan poikkeuksellisista seikoista, että ilmoitus saapui myöhässä; viivästys on Borgsmannin mukaan joka tapauksessa merkityksetön, eikä sen vuoksi ainakaan ole perusteltua

määrätä tuottamuksen puuttuessa sellaista seuraamusta, joka Borgmannille on määrätty.

29. Ranskan hallitus puolestaan on eri mieltä siitä perusolettamasta, jota ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on pitänyt lähtökohtana ja jonka mukaan Borgmann ei ole noudattanut asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdassa säädettyä määräaika. Ranskan hallituksen mukaan tämä määräaika nimittäin koskee riidanalaisessa säännöksessä tarkoitettua ilmoituksen lähettämistä eikä saapumista.

30. Siltä varalta, ettei yhteisöjen tuomioistuin hyväksy tätä ehdotusta, Ranskan hallitus yhtyy suurelta osin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toteamukseen ja väittää, että tarkasteltavana oleva säännöstö on joka tapauksessa suhteellisuusperiaatteen vastainen.

31. Komissio toteaa heti aluksi puoltavansa riidanalaisen säännöksen sellaista tulkintaa, jonka mukaan 15.5. on määräpäivä säännöksessä tarkoitettua ilmoituksen saapumiselle eikä lähettämislle. Komissio kuitenkin myöntää, ettei Ranskan hallituksen ehdottama tulkinta ole ristiriidassa asetuksella N:o 536/93 tavoiteltujen päämäärien kanssa.

32. Komissio toteaa lisäksi, että — — jäljempänä yksityiskohtaisemmin esiintuvista syistä — — nyt esillä olevaan asiaan ei sovelleta riidanalaisista säännöistä vaan asetuksen N:o 1392/2001 5 artiklan 3 kohta, vaikka tämä on tullut voimaan vasta pääasian tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen.

33. Tämän jälkeen komissio toteaa suhteellisuusperiaatteen loukkaamista koskevista väitteistä ensinnäkin, että se ei ole riidanalaisista säännöistä antaessaan selvästi ylittänyt harkintavaltansa rajoja. Komissio nimittäin katsoo, että seuraamussäännöstö, joka sisältyy asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohtaan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1001/98, on tarpeen, jotta ostajat, jotka eivät ole noudattaneet alkuperäistä määräpäivää 15.5., saataisiin toimittamaan omat tietonsa ennen seuraavien määräaikaisten päättymistä, jotta he välttyisivät ankarammalta seuraamukselta.

34. Seuraavaksi komissio ottaa kantaa siihen, onko sen osoittamiseksi, että määräjän ylittämisestä on perusteltua määrätä seuraamus, tarpeen todeta, miten viivästys on vaikuttanut lisämaksun määräämistä koskevaan hallinnolliseen menettelyyn. Komissio toteaa tältä osin aluksi, että kaikki ostajien viivästykset lähtökohtaisesti lyhentävät aikaa, joka kansallisilla viranomaisilla on käytettävissään lisämaksun määrän laskemiseksi, ja että ne siten vaarantavat järjestelmän moitteettoman toiminnan. Toiseksi komissio toteaa, että jos seuraamuksen määrääminen edellyttäisi

aina sen toteennäyttämistä, että määräajan ylittäminen on vaikuttanut hallinnolliseen menettelyyn, seuraamussäännöksen ehkäisevä vaikutus ja käytännön teho vaarantuisivat erityisesti Saksan oikeusjärjestyksen kaltaisissa oikeusjärjestyksissä, joissa menettelyyn osallistuu eri viranomaisia.

nimittäin toteaa ensin, että on ostajan asia valvoa, että tiedot saapuvat toimivaltaiselle viranomaiselle ennen määräajan päättymistä, ja huomauttaa sitten, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön¹³ mukaan on joka tapauksessa pidettävä poissuljettuna, että postilaitoksesta johtuva vähäinen viivästys voisi olla ylivoimainen este.

35. Seuraamuksen laskentamenetelmän osalta komissio viittaa julkisasiamies Saggion asiassa *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen* esittämään ratkaisuehdotukseen,¹² jossa on jo tarkasteltu samaa kysymystä, ja väittää, että komission itsensä valitsema arviointiperuste, joka perustuu toimitettuihin maitomääriin, on oikeassa suhteessa kyseessä olevalla säännöksellä tavoiteltuun päämäärään, koska sen perusteella seuraamuksen määrä voidaan suhteuttaa meijereiden liiketoiminnan laajuuteen, joten se kannustaa samalla tavalla kaikkia meijereitä noudattamaan 15.5. olevaa määräpäivää.

C *Asian arviointi*

37. Nyt tarkasteltavana olevalla kysymyksellään kansallinen tuomioistuin kysyy pääasiallisesti, onko seuraamus, josta on asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1001/98, säädetty sen varalta, että ostajat ilmoittavat tuottajien niille toimittamia maitomääriä koskevat tiedot myöhässä, suhteellisuusperiaatteen vastainen.

36. Lopuksi komissio katsoo, ettei nyt esillä olevassa asiassa tarvitse ottaa kantaa siihen, olisiko riidanalaisessa säännöstössä pitänyt säätää poikkeuksesta, joka koskee tapauksia, joissa tiedot on toimitettu myöhässä ylivoimaisen esteen vuoksi. Komissio

Perusolettamat

38. Totean alustavasti, että ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että kysymys, joka on

12 — Komissio viittaa tältä osin julkisasiamies Saggion em. asiassa *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen* 16.6.2000 esittämään ratkaisuehdotuksen 45 kohta.

13 — Komissio viittaa tältä osin asiassa C-239/97, *Irlanti v. komissio*, 7.5.1998 annettuun määräyksen (Kok. 1998, s. I-2655) ja asiassa T-218/01, *Laboratoire Monique Rény v. komissio*, 21.3.2002 annettuun määräyksen (Kok. 2002, s. II-2139).

edellisessä kohdassa esitetty tiivistettynä, perustuu kahteen perusolettamaan.

39. Kysymyksessä ensinnäkin ilmeisesti pidetään lähtökohtana, että asetuksessa N:o 536/93 säädetty määräpäivä 15.5. koskee asetuksen mukaisen ilmoituksen saapumista vastaanottajalle eikä ilmoituksen lähettämistä.

40. Toiseksi kysymyksessä ilmeisesti pidetään selvionä, että asetuksella N:o 1392/2001 käyttöön otettua seuraamussäännöstöä, joka on tullut voimaan pääasian tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen, ei voida soveltaa nyt esillä olevaan asiaan.

41. Kun otetaan huomioon, että Ranskan hallitus on kiistänyt ensimmäisen ja komisio toisen perusolettaman paikkansapitävyyden, kuten edellä on todettu, ja että perusolettamat vaikuttavat käsiteltävänä olevan kysymyksen ratkaisuun, tarkastelen ensin niiden paikkansapitävyyttä.

42. Vasta näiden kysymysten ratkaisemisen jälkeen ryhdyn tutkimaan, onko seuraamus, josta on säädetty asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1001/98, suhteellisuusperiaatteen mukainen.

1) Asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisen määräajan päättyminen

43. Totean heti aluksi, ettei sen enempää riidanalaisen säännöksen sanamuodon kuin asetuksen N:o 536/93 eri kieliversioiden vertailunkaan perusteella voida mielestäni ratkaista, onko päivämäärä 15.5. ymmärrettävä määräpäiväksi, jota ennen ostajien on *lähetettävä* vaaditut tiedot, vai määräpäiväksi, jota ennen tietojen on *saavuttava* kansalliselle viranomaiselle.

44. Suurimmassa osassa asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan kieliversioita nimittäin todetaan yleisluonteisesti, että ennen kunkin vuoden toukokuun 15. päivää ostaja ”esittää” tai ”toimittaa” toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle jokaisen maidontuottajan osalta laaditun tiliselvityksen.¹⁴ Toisissa kieliversioissa käytetyistä ilmaisuista eräät ovat sellaisia, että niiden perusteella määräpäivä näyttäisi olevan päivä, jona tiedot on lähetettävä,¹⁵ ja eräät sitä vastoin sellaisia, että niiden perusteella määräpäivä on päivä, jona toimivaltainen viranomainen vastaanottaa tiedot.¹⁶

14 — Vrt. ranskaksi ”communiqué”, portugalkiksi ”comunicare”, espanjaksi ”transmitir”, ruotsiksi ”skall inge”, saksaksi ”übermittelt” ja italiaksi ”trasmette”.

15 — Englanniksi ”shall forward”.

16 — Vrt. kreikaksi ”koinopoiein”, hollanniksi ”bezorge” ja suomeksi ”antaa tiedoksi”.

45. Koska kyseisen asetuksen sanamuodosta ei voida johtaa mitään yksiselitteistä vastausta, katson, että on hyväksyttävä seuraamuksen kohteena olevalle oikeussubjektille edullisempi tulkinta. Katson siis Ranskan hallituksen tavoin, että maidon ostajalle ei voida määrätä seuraamusta, jos hän pystyy (esimerkiksi postileiman avulla) näyttämään toteen lähettäneensä vaaditut asiakirjat ennen määräpäivää.

46. Riidanalaisen säännöksen tällainen tulkinta on mielestäni lisäksi paremmin sopuisuudessa syrjintäkiellon periaatteen kanssa, koska — — kuten Ranskan hallitus on perustellusti huomauttanut — — sen avulla pystytään estämään se, että tiettyihin paikkoihin, erityisesti toimivaltaisten viranomaisten toimipaikoista kaukana oleviin paikkoihin, sijoittautuneet ostajat olisivat muita ostajia huonommassa asemassa tässä säännöksessä asetettua ilmoitusvelvollisuutta täyttäessään.

47. Mielestäni tämä tulkinta ei aiheuta vakavaa vaaraa maitokiintiöjärjestelmän moitteettomalle toiminnalle. Se kylläkin merkitsee, että joidenkin mejereiden tiedot voivat saapua toimivaltaisille viranomaisille joitakin päiviä 15.5. olevan määräpäivän jälkeen, mutta — — kuten komissio on istunnossa myöntänyt — — se, että lisämaksu on maksettava ennen 1. päivää syyskuuta, riittää kuitenkin turvaamaan sen, että lisämaksun määräämiseen tähtäävät hallinnolliset muodollisuudet pystytään toteuttamaan asianmukaisesti. Mielestäni tämä käsitys saa kaiken lisäksi tukea asiassa *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*

tingen annetusta tuomiosta, jossa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että ”vaikka 15.5. päättyvän määräajan noudattaminen on välttämätöntä järjestelmän moitteettoman toimimisen varmistamiseksi, jotta edellä mainittujen määrien suorittaminen ajoissa voitaisiin taata, siitä ei kuitenkaan voida päätellä, että kyseisen määräajan noudattaminen on ehdottoman välttämätöntä järjestelmän moitteettoman toimimisen kannalta, koska — — vähäisellä määräajan ylittämällä ei vaaranneta lisämaksun suorittamista ennen syyskuun ensimmäistä päivää”.¹⁷

48. Tältä osin totean yhteenvetona, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa on tulkittava siten, että maidon ostajan katsotaan noudattavan 15.5. olevaa määräpäivää, jos hän pystyy näyttämään toteen varmasti, että hän on lähettänyt säännöksessä vaaditut tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle ennen tätä päivämäärää.

49. Koska tämä päätelmä merkitsee, ettei Borgmann ole ylittänyt määräaikaa, pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä oleva riita voidaan ratkaista jo sen avulla, joten on tarkkaan ottaen tarpeetonta käsitellä muita kysymyksiä. Siltä varalta, ettei yhteisöjen tuomioistuin ratkaise kysymystä samalla tavalla, tarkastelen kuitenkin seuraavaksi muita edellä esiin tuotuja kysymyksiä.

17 — Em. asia *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*, tuomion 41 kohta.

2) Seuraamusjärjestelmän osalta sovellettava säännöstö

neisiin lisämaksu kuuluu. On nimittäin tunnettua, että asetuksen N:o 3950/92 10 artiklan mukaan lisämaksu käytetään maitoalan kuluja rahoittamiseen ja että EMOTR vastaa näistä kuluista.

50. Kuten edellä on todettu, komissio väittää tältä osin, että Borgmanniin sovellettava seuraamus ei määräydy asetuksen N:o 536/93 vaan asetuksen N:o 1392/2001 perusteella, vaikka viimeksi mainittu on tullut voimaan vasta pääasian tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen.

53. Komissio katsoo, että asiakirja-aineistosta ilmenevien tietojen perusteella Borgmannin kannalta lievempi seuraamus-säännöstö ei ole se, josta on säädetty asetuksessa N:o 536/93, vaan se, joka on otettu käyttöön asetuksella N:o 1392/2001.

51. Komissio vetoaa tältä osin ensinnäkin asetuksen N:o 2988/95 2 artiklan 2 kohtaan, jonka mukaan silloin, kun säännökset seuraavat toisiaan ajallisesti, on sovellettava taannehtivasti säännöstä, jossa määrätään lievempi seuraamus sellaisesta yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen rikkomisesta, ”jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko yhteisöjen yleiselle talousarviolle tai yhteisöjen hoidossa oleville talousarvioille”.

54. Komissio toteaa edelleen, ettei tätä käsitystä vastaan voida vedota myöskään siihen, että asetuksessa N:o 536/93 säädetty seuraamus on jo ehditty määrätä Borgmannille. Komissio nimittäin väittää tältä osin julkisasiamies Léger'n asiassa National Farmers' Union ym. esittämään ratkaisuehdotukseen¹⁸ vedoten, että edullisemman säännöksen taannehtivaa soveltamista on pidettävä mahdottomana vain silloin, kun on kysymys jo saavutetuista oikeudellisista tilanteista. Määrättyä seuraamusta ei nyt esillä olevassa asiassa kuitenkaan voida pitää jo saavutettuna oikeudellisena tilanteena, koska seuraamusta koskeva päätös on pääasian oikeudenkäynnissä muutoksenhaun kohteena.

52. Komission mukaan asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan ylittämistä on pidettävä juuri tämän tyyppisenä rikkomisena, koska se voi *ainakin potentiaalisesti* aiheuttaa vahinkoa EMOTR:lle (Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahasto), jonka rahoitusväli-

18 — Asiassa C-354/95, National Farmers' Union ym., 6.3.1997 esitetty ratkaisuehdotus (Kok. 1997, s. I-4562, 87 kohta).

55. Borgmann ja Ranskan hallitus eivät ole kiistäneet komission edellä esittämien lausumien paikkansapitävyyttä.

56. Itse yhdyin komission siihen käsitykseen, että nyt esillä olevassa asiassa on asetuksen N:o 2988/95 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti sovellettava lievempää niistä seuraamuksista, joista on säädetty asetuksessa N:o 536/93 ja asetuksessa N:o 1392/2001.

57. En kuitenkaan voi yhtyä komission käsitykseen, jonka mukaan on yhteisöjen tuomioistuimen asia ratkaista, mikä on käytännössä se seuraamussäännöstö, jota sovelletaan nyt esillä olevaan asiaan.

58. Muistutan nimittäin, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ”yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on ainoastaan antaa kansallisen tuomioistuimen pyynnöstä sellaisia tulkintaratkaisuja, jotka ovat tarpeen kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisemiseksi, kun taas kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on soveltaa — — sääntöjä, sellaisina kuin yhteisöjen tuomioistuin on niitä tulkinnut, sen käsiteltävänä olevan asian tosiseikastoon”.¹⁹

59. Tämä tehtävienjako huomioon ottaen on siis kansallisen tuomioistuimen tehtävä laskea Borgmannille toimitettujen maitomäärien perusteella, kuinka suuri sakko olisi asetusta N:o 1392/2001 sovellettaessa, ja verrata näin saatua sakon määrää Borgmannille asetuksen N:o 536/93 perusteella määrätyn sakon määrään, jotta se pystyisi käytännössä ratkaisemaan, kumpi seuraamusjärjestelmä on Borgmannille edullisempi.

3) Seuraamuksen oikeasuhteisuus

60. Siitä riippumatta, miten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ratkaisee tämän kysymyksen, tässä vaiheessa on vielä tutkittava, onko asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdassa säädetty seuraamus suhteellisuusperiaatteen mukainen.

61. Totean heti aluksi, etten pidä yhtäkään ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tältä osin esiin tuomista väitteistä vakuuttavana. Viittaan erityisesti väitteisiin, jotka koskevat seuraamuksen laskentamenetelmää ja mahdollisuutta määrätä seuraamus myös tuottamuksen puuttuessa tai tilanteessa, jossa on olemassa ylivoimainen este.

62. Ensimmäisen kohdan osalta olen komission tavoin sitä mieltä, että ostajille

19 — Ks. asia C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, tuomio 22.6.1999 (Kok. 1999, s. I-3819, 11 kohta) ja asia C-253/99, Bacardi, tuomio 27.9.2001 (Kok. 2001, s. I-6493, 58 kohta).

toimitettuihin maitomääriin perustuva arviointiperuste todella on oikeassa suhteessa riidanalaisella säännöksellä tavoiteltuun päämäärään, koska se ei pelkäästään kannusta kaikkia ostajia — myös niitä, jotka mahdollisesti eivät joudu maksamaan lisämaksua — — antamaan lisämaksun määräämiseksi tarvittavat tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyssä määräajassa vaan myös mahdollistaa seuraamuksen määrän suhteuttamisen ostajien liiketoiminnan laajuuteen.

63. Jos sakko sitä vastoin laskettaisiin — — kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näyttää ehdottavan — — maksettavan lisämaksun määrän perusteella, seuraamukset eivät tosiasiaa enää kohdistuisi meijereihin, jotka ovat lähettäneet omat tietonsa liian myöhään mutta joita ei tiliselvitysten jälkeen ole velvoitettu maksamaan lisämaksua. Tämä voisi saada jotkut meijerit laiminlyömään hallussaan olevien tietojen esittämisen ajoissa, mikä voisi haitata maitokiintiöjärjestelmän toimintaa vakavasti.²⁰

64. Sen osalta, onko riidanalainen säännös lainvastainen sen vuoksi, että sen mukaan seuraamus voidaan määrätä silloinkin, kun

viivästys tietojen antamisessa ei ole tahallinen, katson, ettei kysymyksellä ole merkitystä pääasian ratkaisemisen kannalta.

65. Vaikka nimittäin haluttaisiin pitää lähtökohtana oletamaa, johon en — — kuten olen todennut — — yhdy ja jonka mukaan tietojen on *saavuttava* toimivaltaiselle viranomaiselle ennen 15. päivää touko-kuuta, määräajan ylittämisen voidaan mielestäni katsoa johtuvan pelkästään Borgmannista, koska tämä ei ollut noudattanut sellaista tavanomaista huolellisuutta, jota edellytetään siltä, jonka on noudatettava ehdotonta määräaika ja jolla on kaiken lisäksi käytettävissään vain muutama päivä sitä varten.

66. Jotta Borgmann olisi voinut olla varma tämän lopputuloksen saavuttamisesta, sen olisi sen sijasta, että se luotti tavalliseen postiin, joka kylläkin on tehokas mutta jossa myöhästymisen vaaraa ei ole suljettu pois, turvautua vaihtoehtoihin mutta tässä suhteessa luotettavampiin tiedonantomenetelmiin, esimerkiksi pikälähettykseen tai faksiin.

67. Muistutan lisäksi, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä on selvennetty, että ylivoimaiseen esteen tunnusmerkistö ei täyty ”tilantees[sa], jossa huolellinen ja harkitseva henkilö olisi objektiiv-

20 — Vastaavasti ks. julkisasiamies Saggion em. asiassa *Molke-reigenossenschaft Wiedergeltingen* esittämä ratkaisuehdotus, 45 kohta.

sesti arvioiden kyennyt välttämään — — määrääjän umpeutumisen”.²¹ Yhteisöjen tuomioistuin on erityisesti katsonut, että määrääjän ylittämisestä johtuvien seurausten torjumiseksi ”ei voi[da] myöskään vedota postipalvelujen poikkeukselliseen toimintahäiriöön”.²²

68. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on samalla tavalla katsonut, että ”asianomaisen on — — seurattava tarkkaan asian käsittelyn vaiheita ja erityisesti osoitettava huolellisuutta noudattaakseen asetettuja määräaikoja” ja että ”[postin] lähettäjälle antama sitoumus kirjeen toimittamisesta tiettyssä toimitusajassa ei voi yksinään aikaansaada sitä, että tuon toimituksen myöhästyminen olisi kaikissa tilanteissa odottamatonta”.²³

69. Edellä tarkastellut väitteet, jotka koskevat riidanalaisen seuraamussäännösten yhteensovittuvuutta suhteellisuusperiaatteen kanssa, eivät vakuuta minua; sen sijaan pidän vakuuttavampana kantaa, jonka mukaan kyseinen säännöstö on suhteellisuusperiaatteen vastainen samoista syistä kuin asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan alkuperäinen versio.

21 — Ks. asia 209/83, *Ferriera Valsabbia v. komissio*, tuomio 12.7.1984 (Kok. 1984, s. 3082, 22 kohta). Ks. myös edellä alaviitteessä 13 mainittu asia *Laboratoire Monique Rémy v. komissio*, määräyksen 17 kohta.

22 — Edellä alaviitteessä 13 mainittu asia *Irlanti v. komissio*, määräyksen 9 kohta.

23 — Edellä alaviitteessä 13 mainittu asia *Laboratoire Monique Rémy v. komissio*, määräyksen 16 ja 17 kohta.

70. Muistutan tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuin on asiassa *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen* antamassaan tuomiossa kumonnut asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan alkuperäisen version mukaisen seuraamussäännösten, koska ”sen perusteella ei ol[lut] mahdollista muuttaa seuraamuksen määrää tiedoksiantamista koskevan määrääjän ylittymisen keston perusteella, eikä niiden vaikutusten perusteella, jotka ylittymisestä aiheutuvat ostajan velvollisuudelle maksaa maidon lisämaksuina maksettavat määrät ennen kunkin vuoden syyskuun ensimmäistä päivää”.²⁴ Sama arvostelu kohdistuu nyt myös artiklan uuteen versioon, kuten edellä on todettu.

71. Komissio puolustautuu tältä osin vetoamalla laajaan harkintavaltaan, joka sillä on maatalouspolitiikan alalla. Komissio toteaa erityisesti, ettei se ole velvollinen ottamaan käyttöön järjestelmää, joka perustuisi seuraamuksen määrän päivittäiseen kasvuun, ja että se on tämän vuoksi voinut lainmukaisesti säätää senkaltaisesta järjestelmästä, joka on otettu käyttöön riidanalaisella säännöstöllä ja jossa seuraamuksen enimmäismäärä kasvaa jaksoittain. Vaikka viimeksi mainittu järjestelmä voi yksittäisissä tapauksissa vaikuttaa epäoikeudenmukaisemmalta, se on komission mukaan kuitenkin perusteltu sen vuoksi, että se kannustaa ostajia, jotka eivät ole noudattaneet alkuperäistä määräaikaa, toimittamaan tiedot ennen seuraavan ajanjakson alkua, jotta he välttyisivät suuremmalta seuraamukselta.

24 — Em. asia *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*, tuomion 44 kohta.

72. Komissio toteaa lisäksi, että seuraamuksen ehkäisevä vaikutus riippuu suuressa määrin taloudellisen toimijan koosta ja taloudellisista mahdollisuuksista. Se, että on säädetty sakosta, joka on sen lisämaksun suuruinen, joka peritään, kun tuottajien toimittama maitomäärä ylittyy 0,1 prosenttia, ei näin ollen ylitä sitä, mikä on tarpeellista ja tarkoituksenmukaista sen tavoitteen saavuttamiseksi, että ostajat saataisiin toimittamaan tiedot ajoissa.

73. Totean kuitenkin, että nämä väitteet ja perusteet eivät kohdistu kysymyksen ytimeen, eivätkä ne ennen kaikkea pysty kumoamaan edellä mainitussa tuomiossa esiin tuotuja vastaväitteitä.

74. Kukaan ei nimittäin kiistä, että komissiolla on harkintavaltaa sen valitessa seuraamusjärjestelmää, joka soveltuu parhaiten sen tavoitteen saavuttamiseen, että tuottajien toimittamia maitomääriä koskevat tiedot toimitetaan ajoissa; kukaan ei ole kyseenalaistanut myöskään sitä, onko tarkoituksenmukaista, että sakon määrä suhteutetaan meijereiden liiketoiminnan laajuuteen. Arvostelu kohdistuu sen sijaan siihen, että seuraamuksen määrää ei riidanalaisessa seuraamusjärjestelmässä — kuten ei sitä edeltäneessääkään järjestelmässä — voida suhteuttaa siihen, kuinka vakavasti meijerit ovat viivästyneet niiltä vaadittujen tietojen toimittamisessa ja miten viivästys vaikuttaa velvollisuuteen maksaa lisämaksu ennen 1. päivää syyskuuta.

75. Vaikka pitää paikkansa, että riidanalaisen säännöksen uuden version mukaisessa seuraamussäännöstössä säädetään, että ostajalle, joka toimittaa tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle 15.5.–31.5., määrätään huomattavasti lievempi seuraamus kuin siinä tapauksessa, että tiedot toimitetaan 1.6.–15.6., on kuitenkin totta, ettei myöskään tämä säännöstö mahdollista sitä, että seuraamuksen määrä suhteutettaisiin kunkin tällaisen ajanjakson sisällä viivästykseen todelliseen vakavuuteen.

76. Tämä käy erityisen selvästi ilmi juuri nyt esillä olevassa asiassa, jossa vähäinen viivästyminen 15.5. olleesta määräpäivästä on johtanut samaan seuraamukseen (20 000 euroa) kuin peräti 15 päivän viivästys.

77. Siitä, että komissio itsekin epäilee riidanalaisen säännöksen yhteensoveltuvuutta suhteellisuusperiaatteen kanssa, todistaa mielestäni kaiken lisäksi se, että komissio on asiassa *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen* annetun tuomion jälkeen kumonnut asetuksen N:o 536/93 ja ottanut asetuksella N:o 1392/2001 käyttöön seuraamusjärjestelmän, joka perustuu sakkoon, joka määrätään kultakin 15.5. olevan määräpäivän jälkeiseltä viivästyspäivältä ja joka on sen lisämaksun suuruinen, joka on maksettava, kun ostajalle toimitetut maitomäärät ylittävät 0,01 prosenttia.

78. Edellä esiin tuoduista syistä ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Finanzgericht Düsseldorfille, että asetuksen N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1001/98, on suhteellisuusperiaatteen vastainen, siltä osin kuin siinä säädetään, että jollei kyseisen kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainit-

tua määräaika noudateta, ostajalle, joka toimittaa tiedot 15.5.–31.5., määrätään sakko, joka on yhtä suuri kuin maidon lisämaksu, joka on maksettava tuottajien toimittaman maitomäärän tai maitoa vastaavan tuotteen määrän 0,1 prosentin ylityksestä, ilman, että kyseisen ajanjakson sisällä olisi mahdollista ottaa huomioon määräajan ylityksen vakavuutta.

V Ratkaisuehdotus

79. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Finanzgericht Düsseldorfille seuraavasti:

- 1) Maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa on tulkittava siten, että maidon ostajan katsotaan noudattavan 15.5. olevaa määräpäivää, jos hän pystyy näyttämään toteen varmasti, että hän on lähettänyt säännöksessä vaaditut tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle ennen tätä päivämäärää.
- 2) Maito- ja maitotuotealan lisämaksun soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä maaliskuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 536/93 3 artiklan 2 kohdan toinen alakohta, sellaisena kuin se on muutettuna 13.5.1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1001/98, on suhteellisuusperiaatteen vastainen, siltä osin kuin siinä säädetään, että jollei kyseisen kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittua määräaika noudateta, ostajalle, joka toimittaa tiedot 15.5.–31.5., määrätään sakko, joka on yhtä suuri kuin maidon lisämaksu, joka on maksettava tuottajien toimittaman maitomäärän tai maitoa vastaavan tuotteen määrän 0,1 prosentin ylityksestä, ilman, että kyseisen ajanjakson sisällä olisi mahdollista ottaa huomioon määräajan ylityksen vakavuutta.